

ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΑΛΑΙΟ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

Στην ήρωική Μάνη. Τό ιστορικό γράμμα του Μεγάλου Ναυπλέοντος στον Μανιάτες. "Ένας περίπτος στά βουνά της Μάνης. Δυσάρχαξις χρυσάρχας μέ... καλογερικές επιγραφές. Κεκρυμμένος θησαυρός; Η φωταγία ενός καλογέρου. Άριων ή Απόλλων; Ο Νάξος του Ποσειδώνος. Μιά σινηγησις του Μπένη της Μάνης, κτλ.

Σ' έγραψαν και στὸ προηγούμενο φύλλο, ὁ Δῆμος Στεφανόπολης καὶ οἱ σύντροφοι τοῦ κατάσωφαπενοῦ ἀπὸ τὶς ταλαποιεῖς καὶ τὶς συγκινοῦσις, ἐξουμίθρων τὸ βράδυ ἐπεινὸν στὸν Πύργο τοῦ φιλόζοντον Μανιάτη, δῆς στὶς δέκα τὸ προ. Τὴν ὥρα ἔσπειρον ὁ Μπένης τῆς Μάνης, συνοδεύοντος αὐτὸν τοὺς τρεῖς γυνῶν του, καὶ μερικοῖς ἀραιούσιοις Μανιάτης, ἐπέτησε, ἐπέτησε τοὺς ξένους του, καὶ μερικοῖς ἀραιούσιοις ἐχρυσάρχητος καὶ ἐπέτησε τὴν πόρον αἴστοιο τοῦ Μεγάλου Ναυπλέοντος. Ὁ Δῆμος Στεφανόπολης τὸ έδωσε τὴν ἐπιστολήν, ηδοῖς ήταν γωνιανή σὲ Γαλλίη γλώσσα. Ιδούν ἡ πιστή τῆς μετάφραστος τοῦ ιστορικοῦ αὐτοῦ ἔγγραφο:

"Ο ἀριστοφάγος τὸν κατὰ Ιταλίαν στρατοῦ πρὸς τὸν ἀρχὴν τοῦ ἐλευθέρου λαοῦ τῆς Μάνης :

"Πολίτε !

"Ελασὸν ἐκ Τεργεστῆς ἐπιστολὴν σας, διὰ τῆς δροιᾶς ποὺ ἐκφράζεται τὴν ἑπιθυμίαν νὰ φαντάσῃ χρυσῶμας εἰς τὴν Γαλλικὴν Δημοκρατίαν, διχόνευσ τὰ πλοῖα τῆς εἰς τοὺς λιμένας σας. Θέλω νὰ πιστεύωνται διηγήσεις τῆς πορείας ἀρνεῖσθαι εἰς τὴν πόλην τοῦ πατέρος μου, τοῦ Λαού τοῦ Σπαρτιατῶν. Ἡ Γαλλικὴ Δημοκρατία δὲν θα φανῇ καθόδην ἀχάραστος ποὺς τὸ 'Εθνος σας. 'Οσον ἀφοῦ ἔμε, θα δεχθῶ ἐνχαριστήσας πάντας ἔχοντες τὸν θερόντας σας, και τύχωντας θεωρῶ νὰ ίδω βασιλεύοντας πλὴν της ἀρμονίας μεταξὺ δύο λαῶν ἐξ ίσου φύλων τῆς 'Ελευθερίας."

"Συνιστῶ πρὸς Υμᾶς τοὺς κοινωνίας τῆς παρονόης ἐπιστολῶν, οἵτινες ἐπίσης εἶναι ἀπόρους τὸν Σπαρτιατῶν. Δύνασθε νὲ ἀποστενθῆτε πρὸς αὐτοὺς τὰ σχέδιά σας. Αν ἔως τώρα δὲν ἔκαμαν μεγάλα πράγματα, εἰνὲ δύοτε δὲν ἔβεβασαν ἐπὶ μεγάλου θεάτρου δράσεως.

Μετ' ἀδελφικῶν χαιρετισμῶν
ὑπογεγαμένος
BONAPARTHEΣ

"Ο Δῆμος Στεφανόπολης μετέφευσε εὐθὺς Ἐλλήναστι στοὺς παρισταμένους τὸ γραμματικό τοῦ Ναυπλέοντος, ὁ ἀπόρος τὴν ἐποχὴν ἔσπειρον ἐθεωρεῖται στὴν Εὐρώπη πήνος, καὶ στὴ Μάνη ἴμμενος. 'Ο νεοτέρος ἀπὸ τοὺς γυνῶν τοῦ Μπένη ποτῆρος τότε :

— Πατέρα, ἀπὸ ποὺ κατέγειται ὁ Βούνα πάρτης αὐτῶν, ποὺ νέφην τὸν ἔγεινα δύον τὸν κόσπον : Εἶνε 'Ελλήνας :

— Ο Δῆμος Στεφανόπολης ἀνέλαβε νὰ ιαπωνούστη τὴν περιφέρεια τὸν νεαροῦ Μανιάτη καὶ τοῦ εἰτε :

— Όποιος οἱ διοίοι μου πρόγονοι, ἔτοι καὶ μιᾶς ἄλλης Μανιάτης οἰστόγεννα, οἱ Καλόντεροι, μετέφευσαν στὸ πάλαι γρόνια, στὴν Κορσικὴ καὶ μετέφευσαν τὸ δύοντας τοὺς σὲ Βούνα ἀρά ἡ ζ. Ἀπ' αὐτῶν κατάγεται ὁ ἀριστοφάτης μαζ, ὁ δόποις εἶνε Ἀδηνάριος κατὰ τὴν πολιτική βασιλεὺος. Σπουδάστης κατὰ τὴν ἀνδρείαν, θιβάνιος κατὰ τὴν σπουδημοσίην, ποὺ παντάς μοὺς εἶνε φιλέι ἵην !

— Τὶ μεγάλα νέα σήμερα γὰρ τὴ Μάνη..., φωνάζει τότε ὁ Μπένης. 'Απεταύμενον τοῦ Ναυπλέοντος Βοναπάρτη στὴ Μάνη! Τὰ γρατά τοῦ Ιονίου ἐπὸν τοὺς Γάλλους... Δοτον, δύοτε ίδητε τὸν 'Ελευθεροτάτη τῆς Ιταλίας, νὰ τοὺς πῆτε ὅτι οἱ Μανιάτες πειρεύονται τὸν στάπιλα αὐτῶν, γὰρ νὰ δημιουρῶνται ἐναντίον τῶν, ποὺ τεργαστούνται τὸν καρπὸν τῶν τυράννων, τοὺς ἀδιοίσθιμους Μανιάτους ποιῶντας κλέ. Σὲ μάτι στηγμῆ, δὲ Μπένης εἰτε :

— Ας προχωρήσουμε ἀτ' αὐτὸν τὸ μονοπάτιον νὰ ίδητε κάτι ἀεροπορίαν γένεται.

— Επεργούστησαν καὶ σὲ μᾶς καμπτή τοῦ βουνοῦ βρέθησαν ξεφυνταί παροστάταις στὰ έρειπα ἐνὸς ἀρχαίου Ελληνικοῦ ναοῦ, κοντά στὴ βάση σασσα. Κατάπληξη τοὺς ἔκαναν ίδιως δύο θαυμάσια ἀγάλματα, έ-

Τὸ ἀγάλμα τῆς Ἀριστείδου
(Εἰκὼν ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ Στεφανόπολη)

Ξαφετικῆς τεχνῆς, ποὺ διεπιφανῆτο σῶν, ἐπάνω στὰ ψηλά βάθη τοῦ. Τὸ ἔνα παρίσταντα νέον ἄνδρα, πιθανόν τον Ἀπόλλωνα, ὁ δοῦλος καθοικεῖσθαι σε ἀνάβαθμο, ἐπάλιε τὴ λίμνη τοῦ.

Τὸ δευτέρο ἄγαλμα παρίσταντε τὴν Κυνηγητήδην. Ἀρτέμιδα, δοῦλα, μετὸ τὸ τέρος στὸ ξένον, τὸ βέλος στὸ ἄλλο καὶ σᾶν σπούδη κινητοῦ πλάκη της. Τὸ δύο ἄγαλματα, ἀπὸ ἐξέλεκτο μάρμαρο, βρίσκονται ἀπτικροῦται τὸ ἔνα στὸ ἄλλο, μετα στὸ γραφικὸν ἐξεντο τοῦ. 'Ο Δῆμος Στεφανόπολης ἐστάθηκε πρότοι στὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς. Λέν τοῦ ἔμπειρης καμπιάς ἀμφιβολίας δῆται ἦταν τῆς Ἀρτέμιδος. 'Ολοὶ ἀλλιστεῖ, οἱ ἀρχαῖοι 'Ελληνες περιγραφῶνται ἀνάφεσθαι στὸ θεῖον τὸν κυνηγόν, μεταποτεῖσθαι τοῦ θεᾶς πανηγύριον, μεταποτεῖσθαι τοῦ θεᾶς πανηγύριον, μεταποτεῖσθαι τοῦ θεᾶς πανηγύριον.

Για τὸ ἀνδρόν ἄγαλμα ὅσον ὁ σούνος Στεφανόπολης ἔξεργαστος ἀμφιβολίες. Κατ' ὄμοιον τοῦ πατρίδας τὸν 'Αριστείδα. Πράγματα, οἱ Ἅγιοι δόκιμοι ὅτι διάσημος αὐτὸς ποὺ στὸν Ιταλίαν, ἐπέτησε ἀπὸ μια κατεύθυνσι περιφεύει τοῦ στὴν Ιταλία. δοῦλος τοῦ πατρίδας τοῦ Μήδημαντα, τοῦ πλοίου Κοροναδίου. Οι ναύτες δύο πάρονταν τὰ ζημιατά τοῦ, δημιουργανταν τὸν σπόνδον τοῦ Αριστείδου, τὸ ἄγαλμα τοῦ πονηρηγέτος 'Απόλλωνος καὶ ἔτοι εδίσπεισταν νὰ πη ποιός ἐν τῶν δύο ήταν ὁ μαρασμός εἴηρος.

— Οι άνεμοι ἔντυποι στὸ Στεφανόπολης ἡγεμόνες τῶν δύο 'Ελληναρίων ἄγαλμάτων. Εξάλουσαν κυριολεκτικάς τὸ κεφάλι τοῦ. Στὸ βάθυ τοῦ ἀντροῦ τὸν ἀγάλματος διδάσκαλος σπάζουσεν τὴν απόλυτην επιγραφήν την ποιησάμενη της θυμογραφία :

'Αγράδιο μαν., καὶ ἀγάδασ σον

Κάκαβος εὖδ κυταε.

Στὸ ἀγάλμα τῆς γυναικὸς ἡ επιγραφὴ εἶλεγε :

'Αγράδιο ὡς τὸ φέργορος,

καὶ ἔδο μαλάδα καὶ λογάροι.

Ο Μπένης τῆς Μάνης ἀνέλαβε τότε νὰ τοῦ ἔχησην τὶ συμβαίνει :

— Ἔπιγραφες αὐτές δὲν εἶνε ἀρχαῖες, εἶτα. Τὰ λόγια τοὺς εἶναι τῆς κοινῆς Ἐλληνικῆς γλώσσης... Υπάρχει ἔδο μια παραδίδησι, πατά τὴν ὀποῖαν, πρὸ διασκορπίου ἐπον. ἔνας καλόγρος πορταράτης εἶναι τὶς ἐπιγραφῆς τοῦ θεάτρου τοῦ ιπτάμοντα στὸ βάθυ τοῦ ἀγαλμάτων καὶ σάλισται τὶς ἐπιγραφαῖς ποὺ βρέπεται τοῦ. Θέλει δὲ νὰ τη μὲ αὐτές δὲν ἔδο βριτεῖσται καὶ σαρματεῖσται :

— Καὶ γιατί δὲν κάνεται ἀνασκαφές, νι τὸν βρήση δὲν θιασαράσται ;

— 'Εγιναν, σὲ διάφορες ἐπονέζ, ἀλλ' ὁ θησαυρὸς αὐτῶν φάνεται τὸν ίπτανον μόνο στὴν καπατά τοῦ καλογήρου. Δον βρήσθει ποτὲ τίτοτας ἄλλο παρά ἀρχαῖτες...

— Απὸ τὴν δέσι αὐτὸν δὲ Μπένης τῆς Μάνης καὶ οἱ ξένοι τοὺς ἐπεργάσθωσαν καὶ ανέβησαν σ' ἓν λόφο. Θέωμα μεγαλοπετές παρονταίστησαν τὸ στάθμη τοῦ πατά τοὺς. Στὸ διάστημα τοῦ χωρίζει τὸ Ταίναρο ἀπὸ τὸν Ταϊγέτο, εἶδαν ξαφνάντα νὰ σπιαγγαρασοῦνται ἐπάνω στὸ γαλάτην θεάματος...

* * *

Μετὰ τὸν θάρσος αὐτὸν περίπατο, ἐγένισαν στὸν Πύργο, ὅπου παρονταίστησαν τὸ γένια. Μαζὶ μὲ τὴν παραγάγητα, ὁ Μπένης τοὺς παρέθεσε καὶ δύο ίδιατερά παγιταὶ τοῦ πατά τοὺς. Χοιρίνοι κρέας κατεύποτε στὸν θεάματα τοῦ ιπτάμοντος, τὸ λεγόμενον στὴ Μάνη σὶ γι κι εν ο. καθὼδες καὶ δρτίσια πατάτα, μὲ πιλάρι, ποὺ τὸ βρήσθων ποιησάμετα.

Για τὰ ποτὶς διέταξεν τὴν ἀνοιχθῆσιν ἐπίστες ἔνα βαρελάκι μὲ πατάρι κρασί. Καὶ τότε ὁ Δῆμος Στεφανόπολης θέλησε νὰ μάθῃ τὰ καθηδαρίστα τῆς τελευταίας πολιτικῆς μεταβολῆς ποὺ είχε γίνει στὴ Μάνη...

— Πώς, φάτησε τὸ Μπένη, δεχτήστε ν' αναγνωρίσετε, έστιο καὶ φαινομενικῶς μόνον, κυριότερος τὸ Σουλτάνον τῆς Κονσταντινουπό-

